

HODOWLA I SPORT

== Dwutygodnik poświęcony zagadnieniom hodowli Koni oraz sportów Konnych. ==

TREŚĆ NUMERU: Otwarcie sezonu wyścigowego — J. Wiczorkiewicz. — Przed „St. Leger” w Anglii. — T. Jaworski. — Wyścigi konne w Piotrkowie. — H. — Statystyka koni niemieckich. — J. Ł. — Nadkoń. — Kronika (krajowa, zagraniczna).

Otwarcie sezonu wyścigowego.

Rozpoczęliśmy już sezon jesienny, długi, bo 49 dni wyścigowych zawierający. Przez te 49 dni powinno się wyjaśnić, jakie mamy dwulatki, jakiej są klasy i po jakim reproduktorze będą najlepiej biegać.

Wysuszony tor Mokotowski, mimo obfitego deszczu, jaki padał z soboty na niedzielę, był lekki i sprzyjał rekordom. Największe zaciekawienie budziły oczywiście gonitwy o nagrody „Próbne” dla 2-letniej młodzieży.

W pierwszej przeznaczanej dla ogierów stąnę na starcie 9 współzawodników. Start udaje się bardzo dobrze. Rusza pierwszy Harpagon (z Amosse) natychmiast wyprzedzony przez Latawca (z Herberta), Ewiatra (z Magdalińskiego) i Jegomościa (z Dorosza). dalej szły Colombo (z Pasternaka), Madryt (z Szyszkowski), który stracił na starcie, Fircyk (z Chatisowa), Fordon (z Jagodzińskiego II) oraz Dzik (z Kucharski). Zaraz za startem dostaje bata Fordon; na ostatnim zakręcie obok Latawca ukazuje się Jegomość, ale już w batkach; tuż Ewiatr i Colombo: polem wychodzi Fordon. W połowie prostej Ewiatr równa się nieomal z leaderem, przyczem idzie świeżej. Do pary tej dochodzi Fordon; wówczas Ewiatr wycofuje się z walki, a syn King's Idlera jechany, ale pewnie wyprzedza syna Parachute'a i wygrywa o sześć gonitwek. Czas nadspodziewanie dobry: 1 m. 9 s (7—30—32).

Zwycięzca oprócz dużej szybkości wykazał i zasoby wytrzymałości, oraz ogromną chęć do walki. Jest to w każdym razie koń pożyteczny. Ogromnie dużo przyczyniła się do zwycięstwa bardzo spokojna i wytrawna jazda z. Herberta, zaangażowanego do stajni p. M. Róga.

Syn Parachute'a Fordon wykazał jakby brak szybkości, na linii prostej posuwał się jednak do-

skonale. O wyścigu Ewiatra narazie nic powiedzieć nie mogę, gdyż zbyt szybko wycofał się z walki. Żadny moment miał na początku prostej Colombo, jak również Madryt, który stracił na starcie. Niezłe przeszedł Jegomość. Bezbarwnie zupełnie przeszły Harpagon, Dzik i Fircyk.

Faworyzowano najwięcej Fordona potem Ewiatra. Latawca nie liczono: może dlatego, iż, jakkolwiek dzieci King's Idlera oszczędza się na robocie. W art. „Przed sezonem” w poprzednim numerze napisałem: „bardzo dobrze rusza się Latawiec” więcej na podstawie wewnętrznego przekonania, niż rekordów przezeń wykazywanych. Brakowało w gonitwie Florimonda, który z przyczyny niedyspozycji nie mógł wziąć udziału w wyścigu, a odegrał w nim dużą rolę.

„Próbną” dla klaczy wygrała córka Harlekina Falada, przy udziale 7 współzawodniczek. Start zły: ruszyły: Furja (z Chatisowa), Dzika (z Kucharski), Bascule (z Amosse), Fanfara (z Jagodzińskiego II), Grangarda (z Fomienko), Falada (z Dugana) wreszcie Madame Bavy (z Magdalińskiego), która ruszyła w odstępie beznadziejnym. Prowadzi ostro Furja za nią Dzika, tuż Fanfara i dużym kołem Falada w odstępie 3 dl. Bascule i Grangarda i daleko Madame Bavy. Przy starciu przejeżdżcie gwałtownie odpada Fanfara; na ostatni zakręt przodująca trójka wychodzi prawie razem z pewną przewagą Furji. Przed pierwszą trybuną Dzika w walce bije Furję; wówczas równa się z leaderką spokojnie jechana Falada i swobodnie wyprzedza. Finiszuje gwałtownie Madame Bavy lecz musi się zadowolić złapaniem łeb w łeb Dzikiem. Czas 1 m. 9 s. (7—30—32).

Najlepszy wyścig moim zdaniem zrobiła Madame Bavy, która straciła na starcie wszystkie

szanse, tak się przynajmniej zdawało, lecz, mimo to zajęła dobre drugie miejsce. Bardzo dobry wycięg zrobiły Dzika i Furja. Zupełnie bezbarwnie przeszły: Bascule, Grangarda i Fanfara. O zwycięstwie powiedziec dziś już można, iż będzie to klacz bardzo pożyteczna, czy klasowa, choćby na nasze stosunki, powątpiewać wolno. W tym wycięgu brakowało Ceres II, która z powodu bukszyn udziału przyjąć nie mogła.

Trzecią gonitwę dwuletnią poprowadziła ostro Haza (ż. Dugan) o kilka długości za nią szedł Czar (ż. Pasternak), Sandomierzak (ż. Chatisow) i dalej reszta, nie wchodząca w grę. Na początku prostej do leaderki doszły ogiery. Przed pierwszą trybuną Haza w batach przepuszcza ogiery, które idą prawie razem. Przed główną trybuną na front wydostaje się Sandomierzak, lecz Czart zaoszczędzony na ostatni rzut bije go u słupa dość pewnie o pół długości. Czas 54 s. (22½—31½).

Czart walczył doskonale, a ponieważ do szczytu kondycji brakowało mu cokolwiek, w następnym wycięgu przejść powinien lepiej.

Latawiec jest własnością pana Michała Róga hodowli własnej, po King's Idler i Lytta, która dała poprzednio z Blue Danube'em—Lytuskie, z Man-tonem—Złotego Roga i Miss Mistiquett zwyciężczynię „Próbnej” z roku zeszłego. Falada jest własnością A. hr. i A. magistr. Wielopolskich, hodowl. J. hr. Czarnieckiego, po Harlekin i Graisse, która dała poprzednio z Meteorom—Avariti, z Revera—Bella donnę i Cicero, z Harlekinem—Don Jouana i Estelę II (II-ga w „Oaks'ie” i I-sza w hcp'ie „Otwartym” r. b.). Czart jest własnością p. Michała Bersona, hodowli własnej, po Arak i Antinea, które jest pierwszym przychówkiem.

Tak więc zwyciężyły dwulatki tylko po reprodaktorach zagranicznych: King's Idlerze, który posuwa się coraz wyżej wśród naszych reprodaktorów, oraz po Harlekinie i Araku, po których klasy wprawdzie jeszcze nie mieliśmy, lecz za to dużo koni bardzo pożytecznych.

Przechodzimy do opisu gonitw dla koni starszych zarezerwowanych. Hcp. „Otwarty” dla trzylatków poprowadziła bardzo ostro Balsamina (j. Jagodziński II) w chwilę po starcie wyprzedzona przez Heure Bleue (chł. Kozaczk), trzeci szedł Zulus (ż. Dorosz), za którym Fabiola (ż. Fomienko), Etyl (ż. Chatisow), Gran (ż. Górecki), Estella (ż. Magdaliński), May Rose (ż. Szyszkowski). Od słupa na dyst. 1,600 m. wyszedł na czoło gonitwy Zulus, lecz doprowadził do stajen tylko, gdzie go wyprzedziła Balsamina (Heure Bleue była już skończona zupełnie). Na prostą wyprowadziła

Balsamina, za którą blisko ukazała się Estella II, trzeci tuż Gran. Przed pierwszą trybuną Estella II pobiła leaderkę, lecz musiała być silnie jechana, aby obronić się od ataków finishującego Grana. Trzecia Balsamina i tuż czwarta May Rose. Czas 2 m. 17 sek (7—31—31—38—35).

Wygrał koń bezwzględnie w polu najlepszy. Wyciężczyni była druga w „Oaks'ie” przegrywając o łeb wszystkiego do Dziwo II.

Doskonały wycięg zrobiła Balsamina, prowadząc szalonym tempem gonitwę razem z Zulusem i Heure Bleue. Gran energiczniej jechany mógłby być groźniejszy Etyl, Fabiola i May Rose przeszły błado, a Zulus zrobił swoje: zabił tempem Balsaminę. Heure Bleue prowadzi, ale bardzo krótko.

Hcp. „Otwarty” dla koni starszych prowadził Pan Leon (j. Jagodziński II) przed Atamanem (ż. Pasternak), Dollarem (ż. Chatisow), Eskortą II (ż. Fomienko); w odstępie: Ave (ż. Harris), Edynburg (ż. Górecki), Oleś (ż. Magdaliński), Morgat (ż. Tuchółka) i Reine Seule (ż. Kucharski). Słup na 1,600 mtr. Pan Leon mija z przewagą 10—15 dług. Około bram próbują dość doń Ataman i Eskorta II, lecz bezskutecznie. Na prostą wychodzi Pan Leon już jako zdeklarowany zwycięzca. Z grupy cwałującej za nim wyskakuje Oleś i świętym finissem dochodzi do towarzysza stajni. Pobić go jednak nie zdołał, przegrywając o szyję. Daleko trzeci Dollar. Czas 2 m. 36 s. (25—32—36—31—32).

Oczywiście wycięg rozegrany był nieprawidłowo (bez zlej woli), gdyż zadaleko odpuszczono Pana Leona. Z faktu, iż Oleś na ostatnim kilometrze przebyłym w 1 m. 3 s. odrobił w stosunku do leadera jakieś 30 dł., to znaczy przebył 1 km. ostatni w 1 m. 1 s. przypuszczalnie, nie wyprowadzamy żadnych wniosków, gdyż zaprowadziłyby one nas zbyt daleko. W każdym razie nadmienić trzeba, iż, bez względu na prawidłowość czasu, Oleś zrobił wycięg bardzo dobry.

Pozostałe dwa wycięgi wygrały bardzo łatwo Menzalaric (1,300 metr. w 1 m. 22 sek.) od Belladonna i Herkulesa (2,100 metr. w 2 m. 21 s.) od Delire, Arno i Battaliany.

Przed wielkimi nagrodami niedzielniemi.

W nadchodzącą niedzielę zostaną rozegrane: nagr. „St. Leger”, nagr. „Sac-a-Papier”, oraz „Produce” dla dwulatków.

Tak się nieszczyśliwie złożyło, iż najlepsze trzylatki: Batiar, Pirat, Karat, a zdaje się, że i Samson do startu wyjść nie będą mogły. Ze względu na to pole zbierze się najprawdopodobniej

bardzo liczne, a więc: Ibanez i Bramin, Dziwo II i Bakarat, Extaza i Erudyta, Fergana, Zbir, Esperanto, Ghazi, Ma' Jalousie lub Galante, Resonance, Estella II. Zastanówmy się pokolei nad szansami każdego współzawodnika.

Ibanez na wiosnę uważany był za trzeciego rzędu trzylatka po Batiarze i Piracie. W Łodzi pierwszą dużą nagrodę wygrał w ogromnym stylu, pomimo 2 kg. nadwagi. „Wielką Łódzką” źle jechany przegrał zupełnie do Samsona i Episoda. Wreszcie ostatniego dnia przeszedł niespodziewanie źle. Główną jego zaletą jest szybkość, dystansu natomiast nie trzyma; to będzie najpoważniejszy jego minus. Dużą usługę oddać mu może Bramin, którego lekceważyć nie można.

Dziwo II wygrała „Oaks”, ale w walce zaciętej i o łeb zaledwie od Estelli II. Pobiła wprawdzie łatwo Zbira, ale na początku sezonu. Większe szanse trudno jej przyznać. Bakarata największym i jedynym atutem są jego zdolności steyerskie. W razie błota szanse tej stajni poszłyby w górę.

Extaza najlepszy wyścig zrobiła w hcp'ie „Chamberry”. Ponieważ wygrywała wyścigi i na dłuższych dystansach lekceważyć jej nie można, tak samo i towarzysza stajni Erudyta, którego wyścig w hcp'ie „Małopolskim” zrobił dobre wrażenie. Minusy stajni, iż oba konie są przedewszystkiem szybkie.

Fergana pochodzi z rodziny stayerów i rob wrażenie wytrzymałej. O klasę posadzać jej nie można, w tem towarzystwie jednak szanse mieć będzie duże.

Zbir jest stayerem. Galopował bardzo dobrze, miał jednak krótką przerwę w robocie, lecz potem robił ostry galop. Szanse mieć będzie, czy wystarczy mu klasy i roboty, zobaczymy.

Esperanto, jak również Ghazi dystansu zdaje się nie trzymać, przytem dotychczas większych zdolności nie pokazały. To samo powiedzie można o Estelli II. Resonance dystans prawdopodobnie wytrzyma, nie jednak nie upoważnia do wróżenia jej zwycięstwa. Pozostaje Ma' Jalousie i Galante. Druga z nich okazała się koniem rzetelnie dobrym, ale flyerem. Pierwsza na wiosnę biegła bardzo źle. W przerwie się poprawiła kondycji jej nie dowierzamy tak bardzo jednak, aby przepowiadać jej zwycięstwo. W konkluzji pozostały: Ibanez, Fergana i Erudyta, aczkolwiek każda niespodzianka jest możliwa.

Nagrodę „Sac a-Papier” rozegrają przypuszczalnie Forward i Granat. Najgroźniejszym ich konkurentem będzie Tamerlan, a czy wogóle groźnym, wątpliwe.

W „Produce” dwuletnim, mimo porażek, najwięcej szans zdaje się mieć stajnia „Ktery-Szeptów” przed Latawcem i innymi.

J. St. Wiczorkiewicz

Przed St. Leger w Anglii.

Dn. 12-go września rozegrana zostanie trzecia z najbardziej cenionych prób wyścigowych dla trzyletnich koni w Anglii — St. Leger w Doncaster.

Pierwszą, Dwa Tysiące Gw., wygrał zaledwie o głowę Flamingo (Flamboyant i Lady Veregrine), bijąc szybkiego Royal Minstrel. Faworyt Fairway z powodu chwilowej niedyspozycji udziału nie brał. W drugiej najważniejszej, Derby w Epsom, Fairway po poprzednim pięknym zwycięstwie figurował jako główny konkurent. Rezultat był taki, że Fairway (Phalaris i Scapa Flow) odegrał rolę gorzej niż zła, nie będąc w wyścigu ani na chwilę bliżej, jak w dalekich średnich koniach i stracił opinię derby-cracka. Co do zwycięscy, Felstead'a i drugiego za nim Flamingo po Derby zdania były bardzo podzielone: Felstead, prowadzony ostrożnie, zwyciężył Flamingo, którego żokier, wierząc w jego przewagę, forsował cały czas wyścig i uległ na finiszu nieznacznie, robiąc wrażenie wybitne wytrzymałego konia.

Następnie zaszły znaczne zmiany. Flamingo, z powodu różnych okoliczności, jak podróż okrętem, która doprowadziła go do warjacji nie uspokojonej dotąd, nie odegrał żadnej roli w „Grand Prix de Paris”, chociaż bardzo liczono na niego. Natomiast Fairway zrehabilitował się, wygrując w wielkim stylu „Eclipse Stakes”. Co do Felstead'a (Spion Kop i Felkington), największą sensację po Derby zrobiła ofiarowywana rzekomo za niego niepomiernie wielką sumą 100 000 funtów, która wyrobiła mu opinię jeszcze większą, niż zdobycie błękitnej wstęgi.

Wypląnął nowy kandydat na St. Leger — Cyclonic (Hurry On i Vulcanic). Ogier ten rozpoczął swoją trzyletnią karierę „w dużem cielem” i dopiero następnie trener jego spostrzegł, że to jest błąd. Poprawiać takich rzeczy nie można gwałtownie nie narażając się na dalsze błędy, jeszcze gorsze. To też jego formę wyścigową poprawiano stopniowo i jednym z wybitniejszych tego resulta-

tów było zwycięstwo w Goodwood, gdzie w „Goodon Stakes“ pod wagą prawie 62 kg. pobił 12 koni, z których najbliższe zwycięscy niosły o 9 kg. mniej od niego.

Są pochlebne zdania i ma zwolenników nawet między fachowcami Ranjit Singh Aga Khana. Koń ten zewnętrznie bardzo się poprawił od Derby w Epsom i w Goodwood biegał dobrze. Musiałby jednak zyskać jeszcze o wiele więcej, żeby pobić wyżej wymienione konie. Z jego towarzyszem stajennym Royal Minstrel liczą się mniej ze względu na długi dystans w St. Leger. Brane są trochę pod uwagę Black Watch, Gang Warily, Marc'gram i Potocki.

Obecnie (24 sierpnia) bookmakerzy, zapewne dobrze poinformowani, proponują na St. Leger następujące coty za najlepsze z 22 koni, które nie zostały dotąd wykreślone z tej gonitwy: Fairway 2½:1, Cyclonic 4:1, Felstead 5:1, Flamingo 8:1, Ranjit Singh 16:1, Black Watch, Gang Warily, Potocki i Marc'gram 20:1.

Utrudniła przygotowanie wielka susza w Anglii: tory zrobiły się twarde jak skała, obecnie stałe deszcze również nie pomagają robocizmie.

Trener Flamingo chce mu dać jeszcze publiczny galop (wyścig) zanim zostanie wysłany do Doncaster. Czy to będzie w York czy w Derby trudno przesądzić. Możliwe, że w „Great Yorkshire Stakes“ (dyst. 1½ mili=2,400 mtr.). Nie jest to znaczny wyścig, lecz zapis do niego trzeba zrobić na 3 lata przedtem. Z tego powodu klasowe konie spotykają się w nim tylko od czasu do czasu. Najlepszym, z tutaj słabych konkurentów Flamingo, byłbyto warzysz jego stajenny Camelford, który według pro-

pozycji musiałby nieść o dwa funty ang. więcej od Flamingo t. j. 9 st. 11 funtów. W następnym tygodniu po tym wyścigu jest Breeders St. Leger w Derby, który zapowiada się bardzo ciekawie ze względu na udział Fairway, Ranjit Singh i może Flamingo. Fairway musiałby nieść wagę o 5 funt. ang. większą od nich. Odbywa się on na krótko przed St. Leger w Doncaster i w ostatnich latach brali w nim udział pretendenci do zwycięstw w trzeciej klasycznej próbie dla trzylatków. W roku zeszłym wygrał go Hot Night, któremu zabrakło w Derby epsomskim szybkości i klasy w porównaniu do Call Boya; dwa lata przedtem — Comedy King.

Bardzo ciekawem będzie sprawdzenie w St. Leger jakiej klasy derbista jest Felstead i czy słuszne są zdania, że Fairway nie wytrzyma dystansu dłuższego nad 2,000 mtr. Jeżeli jest tak wysoko uzdolniony, jak to pokazał w Eclipse Stakes, dystans w konkurencji ze znacznie słabszymi przeciwnikami nie powinien wpłynąć na rezultat, gdyż gorsze konie nie są w stanie wypruć speedu lepszemu, o ile jest on o wiele lepszy i żokiej nie popełni kardynalnych błędów.

W chwili kiedy to piszę, do St. Leger w Anglii jest prawie 3 tygodnie.

W mającym się odbyć St. Leger Anglja jest szczęśliwszą od nas, gdzie były z podobnej gonitwy: z powodu stanu nóg najlepsze trzylatki: Pirat, Batjar, bezwzględnie dobry Karat. Co do Samsona i Zbira chodzą niesprawdzone twórcze wieści. Wielka szkoda i trochę za dużo „wypadków“.

T. Jaworski,

Wyścigi konne w Piotrkowie.

Z torów prowincjonalnych, tor piotrkowski ma już ustaloną tradycję, bowiem zawsze cieszył się dużymi sympatjami nie tylko hodowców, właścicieli stajen i ziemian, lecz i szerszej publiczności. Zarówno sportsmeni, jak i hodowcy znajdują tu zawsze serdeczne i gościnne przyjęcie.

Piotrkowskie Towarzystwo Zachęty do Hodowli Koni, w zrozumieniu swych celów popiera w pierwszym rzędzie hodowlę koni pół-krwi, stara się zawsze, aby odbywające się próby dostarczały istotnie wskaźników dla selekcji materiału stadnego.

Sezon tegoroczny udał się najzupełniej. Udział koni był bardzo liczny. Poraz pierwszy na torze tutejszym odbyły się próby koni arabskich, które

mają tak gorących zwolenników w sferach hodowlanych. Czy tor piotrkowski w hodowli tej odegra istotnie poważniejszą rolę — pokaże przyszłość. W każdym razie należy podkreślić zwrócenie uwagi Towarzystwa na hodowlę koni pełnej krwi arabskiej, gdyż arab jest jednym z najlepszych regeneratorów konia pół-krwi. Poszukiwanie tych nowych dróg oraz próby w tym kierunku mówią o sprężystości i energii Zarządu Towarzystwa.

Godzi się również wspomnieć o nowej ozdobie toru: ładnej trybunie, wzniesionej w tym roku, a przeznaczonej zarówno dla członków, jak i właścicieli stajen.

Kulminacyjnym punktem sezonu był dzień 19 sierpnia, w którym rezebrano tradycyjne „Derby

Piotrkowskie" dla koni półkwi i „Wielki Steeple-chase Military". Zapowiedź przyjazdu p. Prezydenta Rzeczypospolitej, który i w roku ubiegłym zaszczylił tor piotrkowski Swą obecnością — nadała temu świętu sportowemu charakter jeszcze bardziej uroczysty.

Ożywiło się i miasto całe. przystroiwszy domy flagami o barwach narodowych Pan Prezydent przybył o godz. 4 m. 30 na tor, a przy przejeździe przez miasto b. serdecznie był witany przez miejscową ludność.

Owacja powtórzyła się również na torze Honory domu czynili członkowie Zarządu z Karolem hr. Skarbkiem na czele.

Wśród wielkiego zainteresowania odby'a się gonitwa Derby. Zwycięstwo odniósł gn. og. Elektor (King's Idler i Elfrieda) reprezentujący godnie barwy stajni hodowlanej „Ktery zepiectów". Stajnia ta, choć młoda poszczycić się może już kilku bardzo cennymi swymi produktami, je wspomniny Brutusa, zwycięzca Derby w Warszawie.

U startu po wycofaniu klasowego Samsona który w drodze pokaleczył się boleśnie, stanęła stawka wcale dobrych koni, wśród których faworyzowano Zagadkę stada „Jacentów" szczygącą się w karierze swej szeregiem zwycięstw. Uległa ona w walce dobrze przeprowadzonemu Elektorowi, który wyszedł do startu w znakomitym porządku Zwycięstwo pracującej na niwie sportow j młodej sta ni pitowano bardzo serdecznie, a obecny na torze współwłaściciel i hodowca zwycięscy p. Kazimierz Wodyński zebrał prawdziwe żniwo oklasków.

Rozpromieniony, niosąc piękny puchar wręczył mu przez p. Prezydenta oprowadzał swego żreba przed trybuną.

Niemniejsze zaciekawienie budził Steeple-chase Wojskowy na poważnym dystansie 4,800 metr.

U startu stanęła dobra stawka pierwszorzędných skoczków prowadzonych przez kwiat jeździecki.

Zwyciężyła w dobrym stylu Cetynja należąca do porucznika Strużyńskiego, a zeszlóroczna triumfatora w tej gonitwie Bianka musiała zadowolić się drugim miejscem.

Najgroźniejsza konkurentka Signorina Romanelli tym razem nie zdołała uporać się z przeskoda.

Zwycięzca otrzymał z rąk p. Prezydenta puchar wędrowny.

Kończąc sprawozdanie nie możemy powstrzymać się od krytycznej uwagi, którą uważamy za bardzo celową. Celową tem więcej, iż odbija ona nastroj ogólny.

Już w roku zeszłym dziwno się, iż uczestnicy Steeple-chase] — sami wojskowi — jechali w dresach nie zaś w mundurach. Dlaczego błąd ten powtórzono obecnie.

Wszakże wyjści wojskowy powinien popularyzować mundur polskiego oficera. W warunkach obecnych czyni wrażenie blade. Inaczej tę rzecz rozumię zagranica i dlatego Steeple-chase'y wojskowe budzą tam wśród widzów wielki entuzjazm.

H.

Piotrków, dn. 19 sierpnia 1928 r.

Statystyka wyścigów.

Statystyka niemiecka do dn 3 lipca wykazuje następujące rezultaty:

Wygrujące Konie (w markach niem).

3 Lupus po Herold	106,615
4 Oleander po Prunus	81,500*)
5 Lowenherz II po Arrlanmore	36,500
3 Contessa Maddalena po Landgraf	30,000
4 Serapis po Laland	28,000
5 Impressionist po Prunus	28,785
3 Aditja po Fervor	22,400
3 Skalde po Diadumenos	21,110
3 Normanne po Laland	20,760
3 Farinelli po Pergolese	20,700

Reproduktory:

Prunus	215,717*)
Fervor	144,513
Herold	186,031
Landgraf	125,297
Pergolese	103,560
Lycaan	94,133
Nuage	86,539
Arranmore	73,296
Eastern	68,760
Laudon	66,767

Reproduktory zagraniczne są podkreślone.

Przedewszystkiem zwraca uwagę powodzenie krwi Dark Ronalda przez jego synów Prunusa (Oleander, Impressionist) i Herolda, (Lupus); stary

*) W tem 60,000 Mk. w Austrji.

*) W tem 60,000 Mk. w Austrji.

Fervor syn Galtee More'a i znakomitej Festa'y zajął II miejsce na liście, walcząc głównie ilością swego potomstwa, Landgraf jest ojcem nieporównanej Contessa'y, no i Oberwintra, który ostatnio się odznaczył, bijąc Contesse. Pergolese również ma dużo dzieci na torze, młody Laland s. Fels'a, nadal wybija się na czoło — w tym roku dał znów po za innymi dwa doskonałe konie. 4 letn. Serapis'a i 3 letn. Normanne. Niezwykłe już Dark Ronald i Fels zeszyli na drugi plan, stary rządowy Nuage (francuz) i angielski Lyacon zajęły stosunkowo niezłe miejsce — ilością koni.

Właściciele Koni:

Oppenheim	136,146*
Sklarek	119,842
br. Weinberg	104,665
Blumenfeld i Samson	97,561
Haniel	88,415
St. rząd. Altefeld	82,715
br. Rösler	79,452
Stado Weil	74,931
Stajnia Halma	64,692
Openeheimer	62,830

Bar. Oppenheim zajmuje pierwsze miejsce, pomimo absolutnego braku dobrych trzylatków, dzięki sukcesom li tylko starszych koni, głównie Oleandra, bracia Sklarek zawdzięczają drugie miejsce wygranym derbisty Lupus'a, braci Weinberg w prześcieniu do Oppenheima bojową się stanowią głównie trzylatki, w stajni Haniel'a znajduje się Contessa, u Blumenfelda i Samsona — Torero, stado rządowe posiada również kilka dobrych koni, przed innymi klasową trzylatkę, Aditję po Fervor, niestety zbyt nierówno biegającą.

Żokije:

	jazd	zwycięstw
O. Schmidt	189	49
Haynes	165	38
Grabsch	160	85
Narr	114	29
Bohlke	91	28
Tausz	86	26
Huguenin	110	22
Varga	105	22
M. Schmidt	121	19
Zimmermann	82	19

Oleander wygrał Wielką Nagrodę m. Berlina (jak już czytelnikom wiadomo) cantrem, potwierdzając swą formę z Wiednia.

Pole składało się z czołowych 4 i 5 latków trzylatki zaś ulewały się klasy starszych koni i w przeciwnieście do lat poprzednich zupełnie w szranki nie wyszły.

Niemieckie pisma podnoszą, iż od szeregu dziesiątków lat nie było w Niemczech konia klasy Oleandra Ogier ten wygrał dotychczas 249,200 mk niem., t. j. zgórą 500,000 złotych.

15 lipca tenże Oleander wygrał cantrem St. Simon-Rennen. Francuskie konie (dające 3% kg niemieckim) dobry Leopardus, Vers le Soir i obciążony b. wysoką wagą Masked Ruler były bez miejsca, jedynie Castel Sardo wybił się na trzecie miejsce

Contessa Maddalena została pobita w międzynarodowym wyścigu na dystansie 1,400 mtr. w Hoppegarten 11 lipca po nieprzerwanej serji 10 zwycięstw, z czego 8 w wieku dwuletnim. „Wunderstute”, jak ją nazywają Niemcy, pobił 4 letn. Oberwinter, któremu Contessa dawała 4 kg.

W pobitem polu znajdował się wybitny flyer węgierski Gömör i dobry francuski Pachalik.

Zwycięzca pochodzi od Landgrafa, syna znanego u nas przedwojną Louviers i córki St. Maclou

Statystyka angielskich reproduktorów według dotychczasowych rezultatów wykazuje, iż z trzech championów 1926 i 1927 roku, to jest Hurry On'a, Buchana i Phalaris'a dotychczas przodujące miejsce na liście utrzymał jedynie Hurry On (pierwsze) i szóste miejsce syn jego Captain Cuttle. Krew więc ta i nadal pozostaje aktualną.

Natomiast syn Sunstara i Hamoaze młody Buchan spadł na XI miejsce, zaś syn Polymelusa i Bromus Phalaris na IX.

Drugie miejsce dzierży nowy zupełnie przybysz — derbista Spion Kop po Spearmint, którego spłodził tegoroczny derbista Felstead'a.

Nową wielkością jest również stanowiący w Niemczech Flamboyant s. Tracery, a ojciec Flamingo, zajmujący V miejsce.

Tuż przed nim drugi syn Tracery—Abbots Trace. Tetratema po the Tetrarch silnie wysunął się na czoło (III miejsce)

Na dobrych miejscach figurują znani już z poprzednich statystyk Grand Parade, Craig an Eran, a również Pommern

Natomiast dwaj wielcy synowie Bayardo: Gainborough i Gay Crusader zeszyli na dalszy plan.

W końcu sezonu damy szczegółową charakterystykę zwycięskich reproduktorów oraz ich krwi.

J. Ł.

*) W tem 60,000 Mk. w Austrji.

„NADKOŃ“.

W jednym z poważniejszych pism francuskich „L'Intransigeant“ z powodu zwycięstwa konia „Don Zuniga“ w wyścigu z płotami, który „il avait été greffé“ czytamy ciekawą rozmowę pomiędzy sprawozdawcami pisma a profesorem Gabriel Petit d'Alfort, członkiem Akademii medycznej. Nie przebija z niej fachowość wyścigowa, lecz tylko cele naukowe. Sprawozdawcy, dowiedziawszy się ze źródła pewnego, że koń „Don Zuniga“ który wygrał w tak nadzwyczajnym stylu duży wyścig płotowy w Auteuil, bijąc największe sławy torowe, miał jako roczniak robioną operację szczepienia gruczołów przez dr. Serge Woronoffa, zwrócili się do profesora G. Petit z następującym pytaniem: „ze względów ściśle naukowych pytamy się Sz. Pana, czy ten zdumiewający fakt przebycia 5000 mtr. i 22-ch przeszkód w 5 m 44 s. i pobicie wszystkich dotychczasowych rekordów, nie świadczy na korzyść szczepienia gruczołów i czy można uważać „Don Zuniga“ za „nadkonia“?

— Dlaczego panowie nie zwracacie się do samego dra S. Woronoffa, mojego przyjaciela?— odpowiedział prof. G. Petit.

— Dr. Woronoff znajduje się obecnie w północnej Ameryce, a przytem wiemy, że w tej i w innych kwestjach polega w zupełności na autorytecie i zdaniu Sz. Profesora.

— Dziękuję panom, — odpowiedział prof. G. Petit — postaram się odpowiedzieć na pytanie, czy „Don Zuniga“, którego zwycięstwo i na mnie zrobiło duże wrażenie, jest „nadkoniem“, co należałoby przypisać temu, że w wieku rocznym miał szczepione gruczoły. Panowie sami mówią, że wygrał, bijąc wszystkie dotychczasowe rekordy. Chciałbym

wierzyć, że operacja była przyczyną jego zwycięstwa. Naturalnie, gdy ta próba będzie zrobiona na 26-ciu koniach, odpowiedź i moje zdanie będą konkretniejsze.

— Więc szczepienie gruczołów działa również na młody organizm z tym samym skutkiem jak i na stary?

— Dlaczego nie? Szczepienie, według zdania chirurga Dartignes, dodaje życia, wzmacnia i pobudza. Można powiedzieć, że podnieca warunki fizyczne i psychiczne, dodając czy to w młodym czy starszym wieku, więcej energii.

— Czy jest prawdą, że dr. S. Woronoff ma zamiar robić próby na dzieciach (za zgodą rodziców), które zdradzają wczesne zdolności naukowe lub artystyczne.

— W ostatniej swojej pracy pod tytułem „Zdobycze życia“ (La Conquete de la Vie), dr. Woronoff opisuje, w jaki sposób jest pożyteczne szczepienie gruczołów młodym zwierzętom. Naprzykład próby robione na młodych owcach i baranach nie działają na inteligencję, lecz w rezultacie praktycznym dają bardziej wyrośnięty egzemplarz i więcej siłercy.

— Wracając do „Don Zuniga“, zwycięzcy Wielkiego płotowego wyścigu w Auteuil, p. profesor ostatecznie uważa, że jest to rezultat robionej mu w dzieciństwie operacji i że zawdzięczając temu, wygrał w tak łatwy sposób?

— Tak; chcieliśmy zrobić z niego „nadkonia“ i na życzenie właściciela zrobiono próbę, która wypadła bardzo dobrze i o której będą dużo mówić, co może z czasem spowoduje szczepienie gruczołów koniom.

KRONIKA.

Krajowa.

Ministerstwo Rolnictwa nabyło ze stajni wyścigowej „Ktery-Szepietów“ 3 l. ogiera gn. Elektora (King's Idler i Elfrida), anglo araba czystej krwi, zwycięscę Derby w Piotrkowie, hodowlę p. K. Wodzyńskiego z Kter do użytku stadnin państwowych

Program Wyścigów w Wilnie na sezon jesienny.

Wyścigi konne, zaprosowane do rozegrania przez „Wileńskie T-wo Hodowli koni i popierania sportu konnego“ odbędą się na torze w Pośpieszce, w terminach:

Niedziela dn. 2.IX	Sobota dn. 8.IX
Środa dn. 5.IX	Niedziela dn. 9.IX

W każdym dniu—po 6 gonitw.

„Grand Prix” sezonu, steeple-chasse, z nagrodą 2,000 zł naznaczono na sobotę, dn. 8 września

Gonitwy płaskie — z podziałem na kategorie, z nagrodami wartości: 500, 7 0 i 900 zł.

Konie pół krwi korzystają z 2 kg. ulgi wagi, o ile współzawodniczcę mają z krwią pełną.

Gonitwy płaskie i z płotami są otwarte dla jeźdźców krajowych (plus 2 kg) i dla chłopców staennych Przeszkodowe zarezerwowane wyłącznie dla panów.

Zagraniczna.

Baden-Baden, 24 sierpnia.

Fürstberg-Rennen, 29,000 mk. dla 3 l. koni, 2,200 mtr.

Castel Sardo og.-gn. (Verwood i La Carpe) hr. de la Cimera z. Grabsch—1

Lupus—2, Contessa Maddalena—3; b. m. 3 konie z których ostatnia Tiszawirag; wygrał koń francuski średniej klasy.

Wygrane o 1 dług. w 2 m. 30³/₅ s. Tot. 202 za 10.

W „Wielkiej nagrodzie Badeńskiej” (31 sierpnia) miały wziąć udział: Lampos, Aurelius, Lupus, Ferro, Mah Jong, Oleander, Contessa Maddalena, Lowenherz II i francuskie: Castel Sardo, Masked Ruler i Bobsleigh.

Budapeszt, 21 sierpnia.

Nagroda Śl. Stefana, 28,000 p. 1,800 mtr Rum (Pazman) 46¹/₂ kg. B. ks. Odescalchi z. Csuta 1—Bandi II—2, Rajna—3; b. m. 6 koni, wygr o 1 dł. w 1 m. 54¹/₅ s.

Deauville, 26 sierpnia.

Grand Prix de Deauville, 437,760 frcs. 2,600 metrów.

La Futelaye 3 l. kl. gn. 49¹/₂ kg. (Collaborator i La Francaise) p. J. Hennessy z. Jennings—1 Renardine—2, Leonidas—3; b. m. 13 koni.

Wygr. o szyję w 2 m. 53³/₅ s.

Ostenda, 26 sierpnia.

Grand International d'Ostende, 500,000 frcs., 2,200 mtr.

Rialto 5 l. og. c.-gn. (Rabelais i La Grelee) p. J. Stern. z. Lister—1

Beumont—2, Ivanoe—3; b. m. 4 konie, wygr. o szyję.

T r e n e r

Michał Stanisławski

poszukuje posady od dn. 2.XI r. b.

Dnia **28 września** r. b w gmachu cyrku przy ul. Ordynackiej Nr. 1 odbędzie się o godz. **11 m. 30** przed poł.

WIELKA LICYTACJA

koni pełnej i pół-krwi angielskiej: reproduktorów, matek stadnych, koni znajdujących się w treningu, roczniaków i sysaków

oraz

koni pełnej i pół-krwi arabskiej i remontowych.

Zgłoszenia (po 5 zł. od konia) przyjmuje redakcja „Hodowli i Sportu” (Warszawa, ul. Wiejska 13, godz. 9—1 i 17—19) do dnia 14 września.

PRENUMERATA:		CENY OGŁOSZEŃ		Redakcja rękopisów nie zwraca i zastrzega sobie prawo przeróbek.
Rocznie	24 zł.	Cała strona	120 zł.	
Półrocznie	12 zł.	$\frac{1}{2}$ strony	70 zł.	
Prenumeratę wnosić można do Administracji „Hodowli i Sportu”, Wiejska 13 od 5—7 wiecz.		$\frac{1}{4}$ strony	40 zł.	
		$\frac{1}{8}$ strony	25 zł.	

Wydawca „Hodowla i Sport”, Sp. z og. odp.

Redaktor Jan Wiczorkiewicz

Adres Redakcji i Administracji ul. Wiejska 13 telefon 124-29.